

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–листопад 2017 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення у Черкаській області, за оцінкою, на 1 листопада 2017р. становила 1222,2 тис. осіб. Упродовж січня–жовтня 2017р. чисельність наявного населення зменшилась на 8996 осіб.

Порівняно з січнем–жовтнем 2016р. обсяг природного скорочення збільшився на 933 особи.

Кількість живонароджених у січні–жовтні 2017р. становила 8083 особи, померлих – 16745 осіб.

У січні–листопаді 2017р. призначено **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** 387,8 тис. домогосподарств (103,8% із числа тих, які звернулися, ураховуючи тих, що звернулися за субсидіями у 2016р., але призначено їм було у 2017р.), з них у міських поселеннях – 231,6 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 156,2 тис. домогосподарств. Порівняно з відповідним періодом 2016р. кількість таких домогосподарств збільшилась на 97,8 тис., або в 1,3 раза.

Загальна сума субсидій, призначених домогосподарствам, у січні–листопаді 2017р. становила 165781,6 тис.грн, що на 16,0% менше порівняно із відповідним періодом 2016р., з неї у міській місцевості – 103705,4 тис.грн, сільській – 62076,2 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на домогосподарство у листопаді 2017р. становив 470,4 грн (у листопаді 2016р.– 1157,5 грн).

Крім того, у січні–листопаді 2017р. 34,7 тис. домогосподарствам (82,3% з числа тих, що звернулися) було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, що на 0,6% більше проти січня–листопада 2016р. Із загальної кількості домогосподарств, субсидії готівкою призначено у міських поселеннях – 5,1 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 29,6 тис. домогосподарств.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на одне домогосподарство у листопаді 2017р. становив 2720,7грн (у листопаді 2016р. – 1469,8 грн).

Загальна сума отриманих субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–листопаді 2017р. становила 100658,5 тис.грн, за відповідний період 2016р. – 41655,2 тис.грн.

У січні–листопаді 2017р. населенням області сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги 1631,6 млн.грн, або 83,4% нарахованих за даний період сум (у січні–листопаді 2016р. населенням було сплачено 1443,2 млн.грн, або 116,9%¹ нарахованих за даний період сум).

Заборгованість населення області на кінець листопада 2017р. за централізоване опалення та гаряче водопостачання становила 166,6 млн.грн, за послуги газопостачання – 65,4 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 43,6 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 7,5 млн.грн., за централізоване водопостачання та водовідведення – 4,8 млн.грн.

Крім того, за електроенергію сплачено у листопаді 2017р. 69,4 млн.грн. Сума заборгованості за електроенергію на кінець листопада становила 51,6 млн.грн.

Зайнятість та безробіття

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець листопада 2017р. становила 14,7 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримували 78,5% громадян, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області збільшився на 0,2 в.п. порівняно з жовтнем 2017р. і становив на кінець листопада 2017р. 2,0% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 2,2%, у міських поселеннях – 1,8%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у листопаді 2017р. порівняно з попереднім місяцем зменшилась на 13,9% і на кінець місяця становила 1000 одиниць.

Навантаження зареєстрованих безробітних на 1 вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець листопада 2017р. становило 15 осіб (проти 12 осіб на кінець жовтня 2017р.). Значення показника коливалось від 3 осіб у Черкаському МЦЗ до 574 осіб у Ватутінському МЦЗ, а на підприємствах Лисянського району взагалі не було вільних робочих місць.²

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (24,6% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,5%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж листопада 2017р., становила 11,0 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 2009 грн, що дорівнює 62,8% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3200 грн).

¹ З урахуванням погашення боргу попередніх періодів.

² Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), районних центрах зайнятості (РЦЗ) або міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ).

Доходи населення

У січні–листопаді 2017р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) становив 5931 грн і порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшився на 44,9%.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися працівники фінансових та страхових установ, державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, а серед промислових видів діяльності – підприємств із виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, виробництва хімічних речовин і хімічної продукції, виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,4 рази.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався на підприємствах поштової та кур'єрської діяльності, виробництва електричного устаткування, сфери творчості, мистецтва та розваг і не перевищував 66% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–листопаді 2017р. порівняно з відповідним періодом 2016р. становив 124,9%.

Загальна **сума заборгованості з виплати заробітної плати**¹ за період з початку 2017 року збільшилася в 5,5 рази, або на 95,1 млн.грн, і на 1 грудня 2017 року становила 116,1 млн.грн, що дорівнює 7,9% фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2017р.

Заборгованість перед працівниками **економічно активних підприємств** за період з початку 2017р. збільшилась в 33,2 рази, або на 97,2 млн.грн, і на 1 грудня 2017р. становила 100,3 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найвагомніше зростання суми невиплаченої заробітної плати спостерігалось у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (на 47,0 млн.грн), постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (на 41,2 млн.грн).

У регіональному розрізі найбільше зростання суми заборгованості зафіксовано у містах Черкаси (на 66,4 млн.грн), Сміла (на 5,7 млн.грн) та Умань (на 4,5 млн.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 грудня 2017р., становила 8,5 тис. осіб, або 3,8% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 11759 грн, що в 1,8 рази перевищує середню заробітну плату за листопад 2017р.

¹ Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області, протягом січня–листопада 2017р. обліковано 17557 кримінальних правопорушень¹, з них тяжких та особливо тяжких – 38,9%.

У загальній кількості злочинів 62,9% становили злочини проти власності, 10,4% – злочини проти життя та здоров'я особи, 6,0% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,1% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,9% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 2,9% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, по 1,7% – злочини проти громадської безпеки та злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,3% – злочини проти правосуддя, по 0,9% становили злочини проти громадського порядку та моральності та злочини у сфері господарської діяльності, 0,8% – злочини проти довкілля.

Протягом січня–листопада 2017р. на території області було скоєно 47 умисних вбивств і замахів на вбивство, 71 умисне тяжке тілесне ушкодження, також зафіксовано 13 випадків згвалтувань і замахів на згвалтування.

Також за даний період 2017р. виявлено 8399 випадків крадіжок, 1265 – шахрайств, 322 – грабежів, 64 – розбоїв та 76 – хабарництва.

Правоохоронними органами протягом січня–листопада 2017р. виявлено 34 особи, які скоїли злочини у складі 8 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 8 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–листопад 2017р. становила 11433 особи, із числа яких 4315 – жінки, 451 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 136 – неповнолітні та 67 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (65,9%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 6639 та 895 осіб, серед яких 38,6% – жінки (2911 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 451 особа, з яких 21,3% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 222 особи, із числа яких 6,8% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 18,0% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 2987, з них жінки – 12,0%, неповнолітні – 3,4%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 22,2% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 10,7% – вчинили злочин у складі групи, 10,6% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 65,7%, безробітних – 12,0%.

¹ Злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органами безпеки, та органами Національного антикорупційного бюро.

Діяльність підприємств

За січень–вересень 2017 року збитки, понесені великими та середніми підприємствами області (крім підприємств, що займаються сільськогосподарським виробництвом), зменшилися проти відповідного періоду попереднього року у 3,3 раза і склали 477,7 млн.грн. Прибутково працювали 75,1% підприємств, отримавши 3665,4 млн.грн прибутків, що на 38% більше ніж у січні–вересні 2016 року.

Фінансовий результат до оподаткування великих та середніх підприємств області склав 3187,7 млн.грн прибутків (у 2,9 раза більше проти відповідного періоду попереднього року).

Найгірші фінансові результати мали підприємства, що надають послуги з тимчасового розміщування й організації харчування – 4,1 млн.грн збитків.

Промислові підприємства досягли найкращих фінансових результатів на суму 2772,2 млн.грн прибутків, в основному, за рахунок виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (1505,0 млн.грн) та виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (473,1 млн.грн).

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у листопаді 2017р. становив 1857,2 млн.грн. Порівняно із листопадом 2016р. його фізичний обсяг збільшився на 10,6%.

Оборот роздрібною торгівлі¹ у січні–листопаді 2017р. становив 17494,3 млн.грн, що у порівнянних цінах на 11,1% більше від обсягу січня–листопада 2016р. У листопаді 2017р. проти листопада 2016р. оборот роздрібною торгівлі збільшився на 6,5%, проти жовтня 2017р. – зменшився на 0,4%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–листопаді 2017р. становив 9968,3 млн.грн, що в порівнянних цінах на 9,7% більше від обсягу січня–листопада 2016р.

Сільське господарство

За обсягом виробництва продукції сільського господарства на одну особу Черкащина займає 5 місце серед областей України. За розрахунковими даними обсяг продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010р.) в усіх категоріях господарств за січень–листопад 2017р. проти січня–листопада 2016р. скоротився на 12%.

¹ Включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля.

В області проведений посів озимини під урожай 2018 року.

Площі посіву озимих на зерно та зелений корм у цілому по області скоротилися проти відповідного показника попереднього року на 2%, у т.ч. зернові на зерно – на 1%. У структурі площ зернових озимих на зерно частка озимої пшениці становить 93%, ячменю – 6% та жита – 1%.

Зяблева оранка в сільгосппідприємствах проведена на площі 557,1 тис. га, що на 9% більше ніж торік.

Черкащина вносить вагомий вклад в виробництво тваринницької продукції України оскільки за обсягом виробництва м'яса займає 2 місце, молока – 8, яєць – 9.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 381,7 тис. т худоби та птиці (у живій масі), що на 4% менше порівняно з січнем–листопадом 2016р., вироблено 480,1 тис.т молока (на 2% менше) та 607 млн.шт яєць (на 13% більше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–листопаді 2017р. складала відповідно 8%, 42% та 44%.

Станом на 1 грудня 2017р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 грудня 2016р. скоротилась на 4% і становить 185,1 тис.голів, корів – на 6% (81,3 тис.голів), свиней – на 9% (357,3 тис.голів), овець і кіз – на 4% (35 тис.голів), птиці – на 0,5% (24 млн.голів).

У господарствах населення утримувалося 35% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 44% корів, 45% свиней, 89% овець і кіз, 21% птиці всіх видів.

На 1 грудня 2017р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1654,6 тис.т зерна (на 18% менше відповідної дати 2016р.). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 798,3 тис.т зерна, у т.ч. 158,8 тис.т пшениці, 586,4 тис.т кукурудзи, 34,1 тис.т ячменю, 0,6 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 856,3 тис.т зерна.

Запаси насіння соняшнику становили 224,2 тис.т (на 29% менше проти 1 грудня 2016р.), із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 134,4 тис.т, а в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 89,8 тис.т.

Середня закупівельна ціна зернових культур, яку пропонували зберігаючі та переробні підприємства, у січні–листопаді 2017р. становила 3595,4 грн. за т (проти січня–листопада 2016р. зросла на 16%), з них на пшеницю – 3814,6 грн. за т (на 18%), на кукурудзу – 3502,1 грн. за т (на 16%) та на ячмінь – 3564,6 грн. за т (на 22%); на соняшник – 8962,2 грн за т (на 5% більше).

Промисловість

У січні–листопаді 2017р. порівняно січнем–листопадом 2016р. **індекс промислової продукції** становив 98,9% (по Україні – 99,9%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 94,9%, у **переробній** – 99,9%.

На **підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв** випуск промислової продукції становив 100,0%. У січні–листопаді 2017р. вироблено 2,8 тис.т м'яса свіжого чи охолодженого великої рогатої худоби, 1,3 тис.т м'яса свіжого чи охолодженого свиней, 232,4 тис.т м'яса свіжого чи охолодженого свійської птиці, 1,2 тис.т виробів ковбасних, 22,3 тис.т овочів консервованих натуральних, 69,1 тис.т олії соняшnikової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих), 6,3 тис.т масла вершкового, 2,3 тис.т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 16,2 тис.т сирів сичужних та плавлених, 107,5 тис.т борошна, 42,1 тис.т круп, 22,9 тис.т хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання, 3,9 млн.дал горілки з вмістом спирту не більше 45,4%, 1,4 млн.дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%), 12,1 млн.дал напоїв безалкогольних.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 94,0%. За січень–листопад 2017р. вироблено 20,6 тис палът та плащів тощо жіночих та дівчачих, 96,3 тис жакетів та блейзерів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 45,1 тис суконь (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 125,2 тис блузок, сорочок та батників (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 13,4 тис пар взуття.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** випуск промислової продукції збільшився на 10,4%. Вироблено 47 шт вікон, дверей балконних та їх рам з деревини, 175 шт дверей та їх коробок та порогів з деревини, 17,4 тис.т паливних брикетів та гранул з деревини та іншої природної сировини, 9,6 тис.т коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих.

На підприємствах з виробництва **хімічних речовин і хімічної продукції** випуск продукції становив 63,5%. З початку 2017р. випущено 304,6 тис.т аміаку безводного, 113,4 тис.т сечовини, 173,4 тис.т нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше), 458 т фарб та лаків інших, сикативів готових, 1,3 тис.т засобів мийних та засобів для чищення, 143,6 т засобів для гоління, дезодорантів для тіла та антиперспірантів, засобів для прийняття ванн, засобів парфумних, косметичних та туалетних.

У виробництві **основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** випуск промислової продукції збільшився на 4,5%.

У виробництві **гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс промислової продукції становив 98,4%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 120,8%.

У **машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, обсяг промислового виробництва збільшився на 19,8%. З початку 2017р. більше вироблено інструментів для вимірювання електричних величин без записувального пристрою; трансформаторів електричних; вантажопідіймачів та конвеєрів пневматичних та іншої безперервної дії для товарів і матеріалів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** виробництво зменшилось на 5,6%. У січні–листопаді 2017р. вироблено 1569,1 млн.кВт-годин електроенергії, що на 7,0% більше ніж у відповідному періоді 2016р., відпуск теплоенергії зменшився на 17,3%.

Будівництво

У січні–листопаді 2017р. підприємствами області **виконано будівельних робіт** на 929,8 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–листопаді 2017р. порівняно з січнем–листопадом 2016р. становив 101,2%.

Зросло будівництво інженерних споруд на 15,8%, зменшилось будівництво будівель на 5,6%, у тому числі житлових – зменшилось на 17,3%, нежитлових – зросло на 6,5%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння становили 76,7% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 15,2% та 8,1% відповідно.

Підприємствами м.Черкаси виконано 65,2% загальнообласного обсягу будівельних робіт.

Транспорт

За січень–листопад 2017р. вантажооборот підприємств транспорту області збільшився проти січня–листопада 2016р. на 7,8% і становив 9636,8 млн.ткм.

Обсяг перевезених вантажів підприємствами транспорту області становив 10804,9 тис. т, що на 12,7% більше проти обсягів січня–листопада 2016р.

Залізничним транспортом у січні–листопаді 2017р. відправлено 5967,0 тис.т вантажів, що порівняно із січнем–листопадом 2016р. більше на 1,3% та виконано вантажооборот в обсязі 8526,0 млн.ткм, що більше обсягів січня–листопада 2016р. на 6,1%. Збільшилось відправлення основних видів

груп номенклатурних вантажів: будівельних матеріалів – на 23,8%, зерна і продуктів перемолю – на 14,8%, брухту чорних металів – на 8,9%, коксу – на 6,2%. Скоротилося відправлення проти січня–листопада 2016р. лісових вантажів – на 10,8%, хімічних і мінеральних добрив – на 36,8%.

Автомобільним транспортом відправлено 4812,9 тис.т вантажів та виконано вантажооборот в обсязі 1110,6 млн.ткм, що відповідно на 31,7% та 23,0% більше проти січня–листопада 2016р. Обсяг перевезених вантажів автотранспортом фізичних осіб–підприємців збільшився порівняно із відповідним періодом 2016р. в 1,7 раза і становив 2702,6 тис.т.

Загальний обсяг пасажирообороту у січні–листопаді 2017р. становив 2494,6 млн.пас.км, що більше обсягів відповідного періоду 2016р. на 6,8%. Збільшення обсягів пасажирообороту відбулося на всіх видах транспорту, які здійснювали перевезення пасажирів, зокрема, тролейбусному – на 36,7%, на залізничному – на 7,2%, на автомобільному транспорті – на 1,8%.

Послугами **пасажирського транспорту** у січні–листопаді 2017р. скористалися 87,7 млн. пасажирів, що більше на 7,5% проти січня–листопада 2016р.

Залізничним транспортом відправлено у січні–листопаді 2017р. 2465,0 тис. пасажирів, що на 7,1% менше обсягів січня–листопада 2016р. Кількість пасажирів, відправлених у приміському сполученні становила 1932,0 тис., що на 2,0% менше обсягів січня–листопада 2016р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) скористалися 62,0 млн. пасажирів, що на 0,2% більше обсягів січня–листопада 2016р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб–підприємців зменшились на 4,5% і становили 12,7 млн. пасажирів.

Електротранспортом перевезено 23,2 млн. пасажирів, або на 36,7% більше обсягів січня–листопада 2016р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–жовтні 2017р. **експорт товарів** становив 494,0 млн.дол. США, імпорт – 335,5 млн.дол. Порівняно з січнем–жовтнем 2016р. експорт збільшився на 30,8%, імпорт – на 46,8%. Позитивне сальдо становило 158,5 млн.дол. (у січні–жовтні 2016р. – 141,0 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 116 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Білорусі – 13,8%, Китаю – 10,6%, Польщі – 7,3%, Індії – 6,1%, Нідерландів – 5,4%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 176,5 млн.дол., або 35,7% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем–жовтнем 2016р. на 27,5%.

Оснoву товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 31,3%, готові харчові продукти – 23,9%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 22,2%.

Найбільші **імпортні поставки товарів** надходили з Російської Федерації – 15,4%, Китаю – 13,8%, Італії – 11,8%, Німеччини – 10,7%, Польщі – 6,2%, Швеції – 4,9%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 165,6 млн.дол., або 49,4% від загального обсягу та збільшився проти січня–жовтня 2016р. на 38,3%.

У товарній структурі імпорту переважали: машини, обладнання та механізми; електромеханічне обладнання – 26,0%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 21,9%, мінеральні продукти – 10,7%, продукти рослинного походження – 6,1%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–листопаді 2017 р. по Черкаській області становив 113,3% (у січні–листопаді 2016 р. – 111,5%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 17,3%. Найбільше (на 53,1% і 44,2%) зросли ціни на сало та фрукти. На 30,8–8,2% стали дорожчими овочі, м'ясо та м'ясопродукти, рис, молоко та молочні продукти, хліб, масло, яйця, маргарин, макаронні вироби. Водночас суттєво (на 25,9%) подешевшали гречані крупи.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 13% в основному спричинено підвищенням цін (тарифів) на утримання будинків та прибудинкових територій на 39,7%, електроенергію – на 28,1%, тверде паливо – на 37,6%, каналізацію – на 12,5%, опалення – на 11,9%, оренду житла – на 11%, водопостачання – на 9,9% та гарячу воду – на 9,7%.

У сфері охорони здоров'я ціни підвищилися на 9,3%, що викликано подорожчанням амбулаторних послуг на 29,5% та послуг лікарень – на 16,8%. Крім того, фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання стали дорожчими на 6,2%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 14,4% пов'язано переважно з подорожчанням перевезень автодорожнім пасажирським транспортом на 23,7% та палива та мастил – на 17,5%.

Підвищення цін у сфері зв'язку на 8,6% відбулося за рахунок подорожчання поштових послуг на 66,8%, мобільного зв'язку – на 14% та місцевого телефонного зв'язку – на 6,7%.

Послуги освіти зросли в ціні на 19,3%, зокрема, вищої – на 22,7%, середньої – на 15,7%. Плата за утримання дітей у дошкільних закладах підвищилася на 9,4%.